మా గృహనిర్మాణం

ఈ అద్దె కొంపలలో ఉండి అవస్థలు పడలేక స్వంత ఇల్లొకటి కట్టించుకోవాలెనని అభిలాషపడ్డాను. ఇల్లుగట్టిచూడండి, పెండ్లి జేసిచూడండి అన్నారు. ఇది లోకోక్తి. ఇల్లుకట్టి చూడండి అన్నారుగాని ఇల్లు కడతానని కొంపలో అని చూడండి తెలుస్తుంది! నే నన్నానేమో అనుభవించానేమో చెప్తాను ఆ సంగతి ముందు మా శిరోమణి సంగతి చెప్పనీయండి.

ఎందుకంటే ఇల్లుకట్టటంఅంటూ వస్తే శిరోమణి ప్రశంస తేకుండా ఉండటానికి వీల్లేదు. పాండవారణ్యవాస కథ చెప్పటానికి నలోపాఖ్యానం ఎల్లా అవసరమయిందో, అట్లాగే నా గృహనిర్మాణ ప్రయత్నానికి ముందు మా శిరోమణి సంగతి చెప్పటం అవసరం అయింది.

మా శిరోమణికి ఒకసారి...ఇల్లు గట్టాలని బుద్ధి పుట్టింది. అతనివద్ద చేతిలో నాలుగువందల రూపాయలూ ఉన్నాయి. గుంటూరులో వెయ్యి గజాల నివేశన స్థలమూ ఉంది. ఆ స్థలంలో ఒక చక్కని గృహనిర్మాణం చేయాలని అతనికి ఒక పెద్ద ఊహ కలిగింది. నాలుగువందలు పెడితే ఏదో ఒక రకం కొంప ఒకటి కట్టటం అంత అసాధ్యమైన పనికాదు. కాని అతని ఉద్దేశం ఆ తక్కువ మొత్తంలోనే అన్ని సౌకర్యాలు క

నూాంచుచేసే ఇల్లు కట్టాలని.

గృహ నిర్మాణాన్ని గురించి కొన్ని పుస్తకాలు చదివితే తాను చాకగా ఇల్లు కట్టడమే కాకుండా అఖిలాంధ్రావనికి కూడా ఒక నిరాడంబరమైన ఆదర్శాన్ని కల్పించవచ్చునని తోచింది.

"పెథవలు, మన ఆంధ్రులకూ బుద్ధిలేదు. వేలకు వేలు పోసి లంకంత లోగిళ్లు కడతారు. ఇరుకు కొంపలు గొడ్లసావిళ్ళలాగ తయారు అవుతాయి. గాలి వచ్చేమార్గమూ ఉండదు. పడకగదీ అంటూ అసలు ఉండదు. చచ్చేటంత మందంగా గోడలూ, దయ్యాలలాంటి సావిళ్ళూనూ. ఎందుకూ పనికి రాకుండా కడతారు. ఇంకోపద్ధతిలో కట్టడమూ తెలియదు." అని అంటూ ఉపన్యాసం సాగించాడు శిరోమణి ఆరోజునుంచీ.

ఇక గృహనిర్మాణాన్ని గురించి చదవాలె. తదర్థం హిగింబాదమ్స్ నుండి కాటలాగు ఒకటి ముందు తెప్పించాడు. ఇల్లు కట్టడానికై నిలువ ఉంచుకొన్న నాలుగువందలలోనుంచీ, పుస్తకాలకోసం డబ్బు ఖర్చుపెట్టడం తెలివి తక్కువపనీ అని అతనికి తెలియక పోలేదు. అందుకని ఇరవైరూపాయలు మాత్రం వ్యయంచేసి నికరమైన జ్ఞానాన్ని ఇచ్చే పుస్తకాలు కొన్ని మాత్రం తెప్పించాడు.

అవి క్షుణ్ణంగా చదివాడు. జపానువారి గృహనిర్మాణ పద్ధతీ, ఇంగ్లండులో కంట్రీ హౌస్ నిర్మాణమూ, జర్మనీలోపద్ధతీ, నీగ్రోలు, ఎస్కిమోలు మొదలగువారు ఇండ్లు కట్టేపద్ధతీ వారి

స్ఫూర్తిలేనట్టూ. ముఖ్యమైన విచిత్ర విషయాలు ఎన్నో మాకు ఆయన చెప్తూఉంటే మేము ఆశ్చర్యంతో చెవులు నిక్కపొడు చుకొని వింటూ ఉండేవాళ్ళం.

తరుచు దొంగలకు అలవికాని ఇళ్ళు కట్టే పద్ధతిని గురించి చెప్తూ ఉండేవాడు. ఒకదానిపక్కన ఒకటి ఒకటిన్నర అడు గుల ఎడంలో, రెండు గోడలు ఒక ఇటుక వరసమందాన లేపి, ఆ రెండు గోడలమధ్యా ఇసుకపోస్తే, ఇక దొంగ అక్కడ కన్నం వేయటానికి వీలులేదు. అతిచౌకలో దొంగలకు అలవి గాని ఇల్లుకట్టే పద్ధతి ఇది. ఇల్లాగ నాలుగుగోడలూ కట్టిన గదిలో బంగారం పారేసుకున్నా దొంగలకు అందదు అని అం టూ ఉండేవాడు. ఆయనచెప్పే పద్ధతులు విన్నప్పుడు మట్టుకు అటువంటి ఇల్లొకటి కట్టి, బంగారం పారేస్తే బాగుండుననూ అ నిపిస్తుండేది. గృహనిర్మాణ విషయమై ఆయన చూపిస్తున్న జ్ఞానసంపత్తును గూర్చి మేము ఊహూ గర్వపడుతూ ఉండే వాళ్ళం.

వూళ్ళో ఎక్కడన్నా పునాదులు తీస్తున్నట్టు కనపడింగా అక్కడికి మేము తయారు. వెళ్ళి ఆ యజమానిని ఎంత కష్టపడి అయినా సరే కలుసుకొని, "అయ్యా మీరు ఏదో ఇల్లు కట్టే ప్రయత్నంలో ఉన్నట్టున్నారు శిరోమణిగారిని కలుసుకొని ప్ర సంగించారా" అనటం, అతడు మేము భయపడ్డట్టుగానే లేదం డీ అనేవాడు. అయ్యయ్యో, మీరు ఆయనతో సంప్రదించకుం డా ఏప్రయత్నమూ చెయ్యకండీ. గృహనిర్మాణ విషయంలో

ఆయాసనిధి ...అట్లాగా అనిచెప్పేవాళ్ళం. ఆ మనమర్నాడు శిరోమణవస్తాను వచ్చాడానరేసరి. (మేము అంతగా చెప్పినా తెలివితక్కువ వెధవలు వచ్చేవాళ్లుకాదు) లేకపోతే శిరోమణ్ణే అక్కడికి తోట్టుకెళ్ళి, ఆయన ఎదట నుంచోబెట్టి, ఉపన్యాసం ఇప్పించేవాళ్ళం. అయితే వాళ్లు తెల్లపోయి వినేవాళ్ళు.

ఇట్లా, మచిమైనవాడు, ఎందుకు కడుతూఉన్నాడూ? తనకూ, తన కుటుంబానికి, నీడ కోసమున్నూ. తనఆ సిరి దొంగలు ఎత్తుకొని పోకుండా రక్షించుకోవటానికీనీ...అందులో ఆస్తిరక్షణేముఖ్యమైనది. కాబట్టి దొంగలూ, వాళ్లు ఇండ్లళ్ళో ప్రవేశించటానికి అవలంబించే మార్గాలూ, వాళ్ళ పద్ధతులూ, రకరకాల దొంగతనాలూ ఇవన్నీ చదివితే కాని, ఆపద్ధతులు అన్నింటికి అలవికాని గృహనిర్మాణం ఇదమిద్ధం అని నిర్ణయించటానికి వీలులేదు. అందుచేత మనవాడు ఒక సంవత్సరంపాటు తత్ సంబంధమైన వాఙ్మయము అంతా గాలించి క్షుణ్ణంగా చదివాడు. అగ్నిభయమూ, చోరభయమూ మొదలైనవి ఏమీలేకుండా చౌకలో ఇల్లు కట్టే పద్ధతి ఇప్పుడతనికి తెలిసింది.

ఇల్లుకట్టే పద్ధతి తెలిసేటప్పటికి డబ్బు చాలాభాగం అయిపోయింది. రెండు వందలు కామాలు అప్పటికి ఉన్నాయి ఆ రెండువందలలో ఇల్లుకట్టటానికి చాలేటట్టు లేదు.

అయితే ఆ ఉన్నమొత్తానికి ఇంకో రెండువందలు అప్పుజేసి కలిపి, ఇల్లుకడితే ఆఅప్పు ఆఇల్లే తీర్చుకోదా అనీ, తాను

ఇన్నాళ్ళూ, చదివి చదివి సంపాదించిన జ్ఞానంవల్ల, మూడు గంటలలోనే ఇలుకట్టలేనా అని అనుకొని ఆలోచించ కానీ ... ఇప్పుడు ఆశాస్త్రా ఇల్లుకట్టడానికి ఉపయోగిస్తే, ఒకతను జన్మలో ఆశాస్త్రంలో పరిపూర్ణమైన జ్ఞానము సంపాదించటానికి అవకాశం ఉండదన్నమాట నిశ్చయం. అందుచేతా.....

ఇంకా పుస్తకాలు కొని ఆ జ్ఞానాన్ని పూర్తిగా సంపాదించుకోవాలెననీ, ఇల్లుసంగతి దర్వాత ఆలోచించుకోవచ్చుననీ అనిపించింది. అందుకని పుస్తకాలు కొని ఇంకా జ్ఞానాభివృద్ధి చేసుకొన్నాను.

ఆ నెలలోనే "గృహనిర్మాణము దానిచారిత్ర్యము" అని ఒక చక్కని వ్యాసం వ్రాశాను. అందులో సృష్ట్యాదిలో మానవుడు గుహలలో నివసించిన దగ్గరనుంచీ, మొదలుపెట్టి, ఏదోఒక ఆచ్ఛాదనకోసం మానవహృదయం ఎట్లా పరితాపం పొందిందీ చూపి గృహనిర్మాణాభిముఖంగా మానవప్రయత్నాలు, ఏయే దేశాలలో, దేశపరిస్థితుల ననుసరించి, ఏయే విధంగా పరిణామం పొందినవో చూపి, వర్తమాన కాలంలో గృహనిర్మాణం ఎట్టిమహత్తరమైన సృష్టివైచిత్ర్యంగా తయారైందో అగుపర్చాను.

ఆ వ్యాసాన్ని మెచ్చుకోనివారు లేరు. చారిత్రక పరిశోధన మండలివారు కూడా శిరోమణిని అభినందించారు.

ద్రవ్యం లాభంమట్టుకు ఏమీ కలుగలేదు.......

అక్కడనుంచి అతడు వివిధ పత్రికలకు ఈవిషయమై వ్యా

సాలు పంపడం సాగించాడు. గ్రంథావలోకనం ఎక్కువైంది. గృహనిర్మాణ విషయమై దొరికిన పుస్తకమల్లా చదివాడు.

గుంటూరులో ఉన్న వెయ్యిగజాల నివేశనస్థలం ఇక అతనికి అనవసరం అనిపించింది.

అదీగాక...గుంటూరు అతనికి ఇరుకై పోయింది. అంటే అతని విశాలదృష్టిలో గుంటూరు చాలా చిన్నఊరు అయింది. ఆ స్థలం అమ్మివేస్తే, ఉన్న అప్పులూ తీర్చుకోవచ్చు. రెండు మూడు వందలు చేతపట్టుకొని మద్రాసూ వెళ్ళవచ్చును అని తోచింది.

కొద్దిరోజులకే మద్రాసు చేరాడు.

మద్రాసు వెళ్ళిన తరువాత—"మూడువందలలో ముచ్చట అయిన యిల్లు." అనే వ్యాసం వ్రాశాడు. మూడు గదులూ, ఒక వంట ఇంటితోసహా, మూడు వందలతో ఒక ఇల్లు కట్టడం ఎల్లాగ సాధ్యమో చూపిస్తూ దానికి కావలసిన వస్తువులూ, వానిధరలూ, ఆ లెక్కలూ, ఆ ప్లానులూ, సమస్తమూ తయారుచేసి వ్రాసి చూపాడు. దానితో అతనికి అద్భుతమైన పేరు వచ్చింది. గవర్నమెంటువారు శిరోమణిని వెంటనే ఆర్కిటెక్టుగా నియమించక పోవటం కేవలం అన్యాయం అనిపించింది. అతనిని అందరూ వేనోళ్ళ పొగిడారు.

అక్కడనుంచి అతనికి ఒకటే పిచ్చి. శాస్త్రకాలు కొనటం. చదవటం. ఇప్పటికాల పరిస్థితులనూ దారిద్ర్యాన్ని పట్టి ఇళ్లు చౌకలో ఎల్లాగు కట్టవచ్చునో, గవర్నమెంటువారు

తాము కట్టే భవనాలలో కొద్ది మార్పులుచేస్తే: ఎన్నిలక్షలు అదా చెయ్యవచ్చునో ఉదకైన విషయాలు ఎన్నో అతను బయట పెడుతూంటే ఆంధ్రావని అట్టుడికినట్లు ఉడికి పోయింది. ఇట్టి విషయమైన జ్ఞానంలో శిరోమణి నిధి అయి పోయినాడు. కీర్తి వచ్చిందికానీ...

ఆర్థికంగామట్టుకు అతనికేమీ లాభించలేదు!! లాభించలేదని అతడు నిరుత్సాహమూ చెందలేదూ. గృహనిర్మాణంలో నుంచి, అతడు గృహ సౌందర్య విషయమై—"ది ఈస్తటిక్స్ ఆఫ్ ది హోమ్"—తెలుసుకోనటం మొదలుపెట్టాడు. అదో ఏడాది తీవ్రంగా చదివాడు. తరువాత పశ్చిమ దేశాలలో గృహనిర్మాణమూ, ప్రాగ్దేశాలలో గృహనిర్మాణమూ ఈ రెండింటికి గల సామరస్యమూ భేధమూ అంటూ మరొక వ్యాసం వ్రాశాడు.

గృహనిర్మాణాన్ని గురించి చదువుతూఉన్న రోజులలోనే ఆయనకు వాస్తుశాస్త్రంతో పరిచయం కలగటం సంభవించింది ...అది క్షుణ్ణంగా చదివిన మీదట ఆయన మనస్సు జ్యోతిషం మీదికి పోయింది. ఇక అప్పటినుండీ ఆయన జ్యోతిషంమీద పట్టించాడు.

ఇంతకూ, ఆయన అప్పటికీ ఇప్పటికీ ఇల్లు కట్టలేదు. కాని ఇల్లు కట్టడాన్ని గురించి, ఆ శాస్త్రానికి సన్నిహితమైన వాస్తు జ్యోతి శ్శాస్త్రాలను గురించీ శిరోమణికి తెలిసినంతగా ఇంక ఎవ్వరికీ తెలియదు.

ఇంతకూ ఎందుకు చెప్పానంటే ఇదంతా,.....అదిగో ఆ చివరవాక్యం కొరకే, అప్పటికీ ఇప్పటికీ.....అని. అదే, ఆవాక్యమే మా ఇద్దరి జీవితాలనూ కలిపి కుట్టింది...అదే మా జీవితపథాలను కలుపుతూఉన్న అడ్డరోడ్డు. అదే మా జీవిత ప్రవంతులను కలుపు వారావధి. మా జీవిత సంగీతానికి మేళకర్త...అదే ఆహతనాదం. మా జీవిత విపంచులు ఆ వాక్యం స్ఫురించే అర్థంలో మాత్రం ఏకశ్రుతిని పొందినవి. ఒకే శ్రుతిలో ఉన్న వీణాతంత్రులలో ఒకదానిని కదలిస్తే, రెండో తీగలోకూడా. అదేవిధంగా కదలిక కలిగినట్లు. అతని జీవిత విపంచిపై జనించిన నాదమే నా జీవితవిపంచిపై కూడా, సంవాది న్యాయానుగుణ్యంగా, ప్రయోగించి. ఆ వాక్యార్థంయొక్క అనుభూతియే మా ఇరువురి జీవితాలలోను రసోద్దీపకమైన ఘట్టము. ఆ వాక్య స్ఫురణలో ఉత్పత్తి అయిన నాదాలే మా ఇరువురి జీవాలలో ఆరోహణా క్రమణ ఊర్ధ్వముఖంగా బయలుదేరి మూలాధార స్వాధీనస్థాన, మణిపూరక అనాహతాది చక్రపరంపరను దాటి తారస్థాయిలో మేళవించినై. అందుచేతనే ఆకథ అంతా చెప్ప వలసి వచ్చింది.

౨

ఇక నా సంగతి :

నేనూ ఇల్లు కడదామని తీవ్రంగా ఆలోచించాను. ప్లానులు కూడా తయారు చేశాను. ఇంటికిముందు వసారా, దక్షిణాన

పడక గదీ, పడమట వంటఇల్లూ, మధ్య హాలూ ఉండేటట్టు ఏర్పాటు చేశాను. మా అమ్మాయి నాకో గది ప్రత్యేకంగా కావాలె నాన్నా అన్నది ఇవంతా గ్రహించి.

"నీకు గదెందుకే, రేపో ఎల్లుండో అత్తవారింటికి పోయే దానివి...దానికెందుకు నాన్నా నాకిమ్మట్టుకు చదువు కొనేందుకు ప్రత్యేకంగా గది కావాలె నాన్నా" అన్నాడు మా అబ్బాయి.

"నీవు మట్టుకు ఇక్కడ ఉండవచ్చావా ఏమిటి? పెద్ద అయింతరవాత ఏ ఊళ్ళో ఉద్యోగం అవుతుందో? ఎక్కడ ఉంటావో? నీకు మట్టుకు గది ఎందుకురా" అన్నది ఆడపిల్ల.

"నాకు కావాలె...అదంతా నీకెందుకూ" అని మొగపిల్లవాడు ఉరిమి చూశాడు.

"నీకు...అనవసరం ... అంతవరకు నిజం. నాకంటే... బట్టలూ, సామాన్లూ ఉంటాయి కాబట్టి ప్రత్యేకం గది కావాలె అన్నది అది సహేతుకంగా మాట్లాడాలని ప్రయత్నిస్తున్నట్లు.

"నీకున్న—పెట్టెకూ, సామాన్లకూనూ ఓ పెద్ద గది కూడానూ!! వెధవవి రెండు పెట్టెలున్నాయో లేవో!!" అన్నాడు వీడు రొమ్ము విరుస్తూ.

"నీకు ఏడ్పినై లే—" అన్నది.

నీకు ఏడ్పినై, మాటలు సరిగ్గా రానీ అన్నాడు వీడు ముక్కుపుటాలు ఎగరేస్తూ.

"వెధవగది నీవే తీసుకో—నా కొద్దుతే—అని కళ్ళనీళ్ళు గుక్కుతుంది ఆడపిల్ల.

"ఆ వెధవగది అంటావా ?" అని లేచాడు. కోపంతో. నాకు నవ్వునుండిపోయింది. వీళ్ళ పోట్లాట చూస్తే.

"నోరు మూయండర్రా ఛడవల్లారా. ఆలూలేదూ సూలూ లేదూ కొడుకుపేరు సోమలింగమన్నట్లుంది. ఇల్లు కట్టనూ లేదు పెట్టనూలేదూ మీరు గదులకోసం పోట్లాటా !!" అని వాళ్ళ ఇద్దరినీ సద్ది పడుకోండి అని పంపించి ప్లానులు ముందేసుకొని, దక్షిణపు వేపు గోడకు రెండు కిటికీలు పెడితే బాగుంటుందా లేక దక్షిణాన ఒకటీ తూర్పున ఒకటీ పెడదామా అని ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను. సింహద్వారం మట్టుకు తూర్పుకే పెట్టటానికి నిశ్చయించాను అయితే దక్షిణ వేపు గదే పడకగది కావాలె. ఆ గదిలో ఎనిమిది మంచాలూ పట్టాలె ఎట్లాగా అని తీవ్రంగా ఆలోచిస్తున్నాను.

ఇంతలోకే తొమ్మిది గంటలూ, ఠాంగ్, ఠాంగ్న కొట్టటం ఏమిటి మా ఆవిడ ఘల్లుఘల్లున గుండుచెంబుతో మంచినీళ్ళు పట్టుకొని రావటం ఏమిటి, రెండూ ఒకనాడే.

చిరునవ్వుతో మా కాంతాన్ని ఆహ్వానించాను.

ఏం మహా సరదాగా ఉన్నారు ఇవ్వాళ అన్నది. కను బొమ్మ లెగరేస్తూ.

రా. రా. ఇట్లాకూర్చో, చెప్పానుగాదూ నీకు ఇల్లు కట్టించాలని ప్రయత్నంచేస్తూన్నానని. అదే సంగతి. ప్లానులు

అన్నీ తయారు అయినై. దక్షిణపు వైపున మన పడకగది రెండు కిటికీలు ఉంటాయి. కావలసినంత గాలి. చూడు ఇక్కడా ...ఇల్లా ఇల్లాగ తూర్పుముఖంగా ఉంటుంది — పడక గదికి అవతల చిన్న తోట అందులో గులాబి, చామంతి, మల్లె, జాజి, గన్నేరు, రేరాణి మొదలైన పూలమొక్కలుంటాయి. ఆ పూలపైనుంచి వచ్చే మంచిగాలి సరిగ్గా మన గదిలోకి వస్తుంది. రెండే గదులు...అందులో ఇది నేను చదువు కొనేగది, నా కుర్చీలు, బల్లా, బీరువా ఇక్కడే పెట్టుకుంటాను... ఏం. అట్లాచూస్తావే. అర్థం అవుతున్నాదా ?

"ఇట్లా కాగితంమీద చూస్తే నాకు చస్తే అర్థంగాదు ఇంతకూ స్థలం ఎక్కడ కొన్నారూ ?"

"ఇంకా కొనలేదు. ఎంతలోకి కొనాలె !"

"పోనీ డబ్బుఅయినా సిద్ధంగా ఉందా" అంది మూతివిరుస్తూ ఒక కన్ను మూసి ఒక కన్ను తెరచి.

"ఈ వెధవప్రశ్నలు వేస్తావని నాకు తెలుసు. అందుకనే నీకు ఇన్నాళ్లూ ఇట్టే చెప్పలేదు."

"అయితే ఇది వెధవప్రశ్నా ? డబ్బులేకుండా ఇళ్లు ఎల్లాగ కడతారండీ" అన్నది ఆమాత్రం నాకు తెలియదన్నట్లు చూస్తూ.

"డబ్బుకావాలే అనుకో" అన్నాను నేను దర్జాగా...

"అనుకోవటం ఏమిటి ? కావాలె—ఉందా ?" అంది ఆవిడ వర్తకుడిలాగ కఠినంగా ?

"ఉందా అంటేమటి...రొక్కం గానేననుకో...కానీ...కానీ..." అంటూ కళ్ళు తేలేస్తూ అట్లాగే కుర్చీలో కూర్చున్నాను కిటికీలోంచి పెళ్లిసందడి బిగించుకుంటూ.

"రొక్కంగా కాక...మరి నోట్లరూపంగానా అన్నది కాంతం నెటకారంగా నవ్వుతూ.

"అవునూ...నోట్లే...అంటే...ప్రామిసరీ నోట్లరూపంగా" అన్నాను హఠాత్తుగా ఏదో వినయమైన సమాధానం చెప్పగలిగినానన్న సంతోషంతో. నిజానికి మొదట నేను ఇటువంటి అసందర్భపు ప్రశ్నలు ఈకడవేస్తుందనుకోలేను ఏదోనాలాగే అదరిమోస్తరుగా సంతోషిస్తుంది అనుకున్నాను కాని.

ప్రామిసరీనోటు అనేమాట వినేసరికి, ముఖం ఇంత జేసుకొని ...అప్పుజేసి ఇల్లు కడతావూ ? అన్నది. ఈమాటలువెల్లాగ అన్నదో కాని నన్ను సాగదీసి లెంపకాయకొట్టినా, అంత బాధపెట్టేవి కావు. ఆమాటలు అంతకంటె బాధపెట్టినయి.

"అప్పుఅంటే...అప్పుగాదు. నీకెందుకూ నీవు ఊరుకో" అన్నాను విసుగ్గా ఏమీతోచక.

"అప్పుగాకపోవటం ఏమిటి ?" అన్నది కనుబొమ్మలు ముడిచి.

"అప్పుగాక పోవటం ఏమిటంటే.....బ్యాంకులో తెస్తాను" అన్నాను జయసూచకంగా నవ్వుతూ...

"బ్యాంకులో తెస్తే అప్పుగాదా ? అని అడుగుతుందని నాకు తెలుసూ. అడగనూ అడిగింది."

"అప్పే ననుకో. అయితేమట్టుకు అదివేరు. ఆకట్టిన

ఇల్లు అద్దెకు ఇస్తే నాలుగేండ్లలో దాని అప్పు అదే తీర్చుకుంటుంది" అన్నాను నేను. నిజానికి కూడా నాఊహ అదే.

ఈ ఊహ ఆవిడకు నచ్చలేదు. "మనం అద్దెకొంపలో నానా అవస్థా పడుతూ, కొత్తగా కట్టించిన ఇల్లు అద్దెకివ్వటమా? మహా బాగుంది మీ ప్లాను" అని నీరసంగా మాట్లాడింది.

ఆడదానితో కాస్త దారికి వస్తే మంచిది. అందుకని "పోనీ నీమాట ఎందుకు కొట్టెయ్యాలె. మనమే ఆఇంట్లో ఉండి, అద్దె ఇస్తున్నట్లుగానే నెలకు పదిరూపాయలు ఇస్తూ అప్పుతీరుద్దాం." అన్నాను కొంచెం దారికి వస్తున్నదీ అన్నసంతోషంకూడా కలిగింది.

"అయ్యో!! అయ్యో !! మీరే అప్పుతీర్చేది! ఇల్లుమీరు కట్టినూ. నేను కాపరం ఉండనూనా !" అన్నదిరాగాలుతీస్తూ.

"నేను కట్టలేనా ?" అన్నాను ఛాతి బిగించి.

"కట్టాలె !" అన్నది ఆవిడ చెయ్యిచాచి నేలవైపుపతాక హస్తాన్ని చూపుతూ.

"ఏం. అట్లా అంటావు ? నేనేం కట్టలేననా ?" అనిఅన్నాను మీసం మెలేస్తూ.

ఇక అందుకుంది ఒక ఉపన్యాసానికి "కట్టలేకేం !! పెద్దపిల్ల పెండ్లికి అయిన అప్పు...ఇంతవరకూ...దమ్మిడీ తీరలేదూ... ఏదో కరతారట...కరటం" అంటూ మళ్ళీ అరిచేతులుఅథో ముఖంగా చూపటం విదిలించటం సాగించింది.

నాకూ వళ్లు మండింది.

3

"ఏం, అంత నిరసనగా మాట్లాడుతున్నావూ? నాకంటె ఎక్కువ సంపాదిస్తున్నారా మీవాళ్లు? మీనాన్న ఎక్కువ వాడా? మీతమ్ముడు నాకంటే పొడిచేశాడా? అందరి ప్రయోజకత్వం తెలుసు!" అన్నాను నేను తలపంకిస్తూ, చేతులు ఊపుతూ.

"మా నాన్నకేం. ఆయన రెండుఇంష్లు కట్టించాడు. ఆయనను ఎక్కిరించవచ్చా హా" అన్నది ఆవిడ. వాళ్లనాన్న గొప్ప గొప్ప సాహసకృత్యాలన్నీ చేసినట్లూ, అవి నేను కృతజ్ఞతతో జ్ఞాపకం ఉంచుకోక మహాపరాధం చేసినట్లూ, చూపులతో చెప్తూ.

"అవును. ఏం లాభం, ఆ రెండుఇళ్లూ అమ్మాడు మళ్ళీని... వీలైతే పొరుగిల్లుకూడా అమ్మేవాడు. చెప్పొచ్చావు ఆయన ప్రయోజకత్వం." అన్నాను నేను ముక్కుతూ.

"ఏమాయా, అమ్మరాదూ చల్లపల్లివారి కేకినీమహాల్"

"ఇక చాలించు"

"మరి మావాళ్ళమాట ఎత్తకండి."

"మరి నేను ఇల్లు కట్టలే ననబోకు."

"కట్టలేని స్థితిలో ఉన్నారు కాబట్టి కట్టలేరు అన్నాను తప్పా!"

"కట్టగలిగిన స్థితిలో మీతమ్ముడుఉన్నాడా?"

"మళ్ళీ వాడిమాట ఎందుకూ"

"నామాట ఎందుకూ ?"

"మీమాట నాకు కావాలె"

"మీమాట నాకూ కావాలె"

"మొండి వాదన. తలా లేదు. తోకా లేదూ !"

"మొండివాదన నాదా నీదా?"

"మొండివాదన కాక ఏమిటండీ ఇది! చేతులో సన్నిడీ లేనామె, ఊర్లో మూడు నాలుగు సంవల అప్పులామె, మరి మీ మాటలు చూస్తుంటే కోటలు దాటుతూ ఉంటై! అదే నుంచే... కోపాలూ తాపాలూ, వెనకటికి ఒకడూ......ఎందుకులెండి, మీకు సరసం తెలియదు. మాట్లాడితే మూతి విరుపులూ ముక్కువిరుపులూనూ.

"అదేమిటి అల్లా అయితే ఎందుకు మొదలుపెట్టావు? సరసమో విరసమో అనేసెయ్యి అనదల్చుకొన్నది."

"కోపమేమో ?"

"చెప్పకపోతే మట్టుకు కోపంగాదా ?"

"మరేమి లేదు లెండి. వెనకటికి మీ మోస్తరాయనే ఒకాయన......"

"ఆహా – ఏమిటా విరగబడి నవ్వటం – చెప్పి మరీనవ్వు"

"ఒకాయన అన్నాట్ట...తమలపాకులూ ఇన్ని ఏవిధమైనా ఇస్తే బాగుండూ. వక్కలకు ఏం భాగ్యం ఎవర్ని అడిగినా, రెండు ఇస్తారు. సున్నం గోడను గిల్లి రాచుకోవచ్చా...అనీ"

"అంటే నేనంత లేనిస్థితిలో ఉన్నానా !"

"మరి ఏముంది చెప్పండి ఇల్లు కట్టడానికీ..."

"ఏమీ లేనివాడికి అప్పు ఎల్లాగ పుడుతుంది ? పోనీ అప్పు పుట్టించే శక్తి అయినా ఉందీ అంటావా!" అన్నాను నేనుకను బొమ్మ లెగరేస్తూ

"మన నిజస్థితి తెలిస్తే అదీ పుట్టదు" అన్నది ఆవిడ ఇక ఆ జవాబుకు తిరుగులేనట్టు."

"మీవాడికి ఇస్తున్నారు కాబోలు వేలకు వేలూ !!" అన్నాను.

"మా తమ్ముడికి ఒకరిదగ్గరకు వెళ్ళవలసిన అవసరంలేదు. వాడికేం కర్మం. మహారాజుబిడ్డ" అంది ఆవిడ గర్వంగా.

ఇట్లా మా ఆవిడ అసందర్భపు ప్రశ్నలన్నీ వేసినా ఆర్థిక పరిస్థితిని గూర్చి నిరసనగా మాట్లాడటం చూస్తే నాకు ఎట్లాగుందీ ? నాద ప్రపంచంలో, యమునాముఖోద్భవములైన రెండు శ్రుతులలో తుదిశ్రుతి క్షోభిణియందు విషాదస్వరముతో ఐక్యం పొందుతున్నట్లుంది. అంటే వళ్ళు మండిపోతున్నదన్న మాట. అందుకని చివరకు విసుగుతో "అయితే నేనేనా దరిద్రుడ్ని మీ తమ్ముడు మహారాజుబిడ్డ అయితే!" అని అన్నాను.

"నేను అన్నానా ఏమిటి ? అన్నీ మీరే అనుకొంటున్నారు" అన్నది ఆవిడ జవాబుగా.

"అనకపోతేమట్టుకూ, ఏమిటీ మాటలూ !! శుభమా అంటూ ఇల్లుకట్టుకొందా మనుకొంటూ ఉంటే." అన్నాను. ముఖం చిట్లించి కోపంగా.

కోపం వచ్చిందని గ్రహించింది కాంతం...గ్రహించి... తగ్గింది. తగ్గి,

"కట్టండి. మీ కోదణ్ణం. సరేనా. కట్టండి ఇల్లూ. అప్పు చేయండి!"

అప్పుజేసే కడతానో, ఆదాజేసే కడతానో. అయినా మగవాళ్లు ఏం జేస్తారో నీ కెందుకూ! ప్రతిదీని నాకు కావాలని వస్తావ్రూ. ఇక ఊరుకో" అన్నాను కోపంగా.

"నేను ఏమన్నా అంటే ఒట్టు. రేపే కట్టండి. అన్నది" రేపే అన్నమాట నొక్కినొక్కి అంటూ.

"కడతాను చూస్తుండు, రేపే కడతానో లేకపోతే ఇంకా నాలుగేండ్లకే కడతానో తీరిగ్గా." అన్నాను నిర్లక్ష్యంగా నీలెక్కేమిటి అన్నట్లు.

"మీ ఇష్టం అంటినిగా...ఇక నన్ను వాగించకండి. పెద్ద పోట్లాట అవుతుంది. ఇంతటితో పోనీయండి రికామిగా కట్టండి...అన్నది ఆవిడ రికామిగా అన్నమాటలో ప్రతి అక్షరాన్నీ సాగదీస్తూ.

నేను ప్రతి అక్షరాన్ని సాగదీస్తూనే జబాబు చెప్పాను "సకామీగానే ... కడతాను, నీ సలహా ఏమిటి ... నాకు నీమాటలు వింటూంటే మంటెత్తుతుంది. మనిషియందూ... ఒక్క పిసరు అన్నా...గౌరవం లేదామె...యెంత చెప్పినా మనిషియందు నమ్మకం లేదామె! ఇంతకూ నీకు స్వంత ఇల్లు ఉండే ప్రాప్తం ఉన్నట్లు లేదు. నేనేం జేసేది!...

ఊహూ—అటు తిరుగు.